

တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ- “သရီၢ်လၢ အအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ၣ် န့ၣ် သ့ၣ်ညါဆၢက့ၤတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်လၢယွၤအတၢ်စိတၢ်မိၢ်အပူၤ’
တၢ်တီၢ်ထူ- ပဘၣ်တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤပုၤထဲသိးတုၤသိးလၢခရံၣ်အပူၤ, ဘၣ်ဆၣ် ပတၢၤလၢန့ၣ် လီၤဆီလီၢ်အသးလီၤ
၁. ပုၤသးမ့ၢ်သံၣ်ဘိလၢအဂ့ၢ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်လီၤသးလၢအလီၢ်အကျဲဒၣ်ဝဲအပူၤ

- တၢ်ကပီၤ(ပုၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်) န့ၣ် ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ် တၢ်ခဲးတၢ်နၤ(ပုၤတစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်)- **တၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်** အိၣ်ထီၣ်လၢသးဒီးနီၢ်ခိၣ်, ဒီး ပလိၣ်ဘၣ်**တၢ်စုကဝဲၤ**(၅:၁-၁၁).
- ဒ်အညီညျာ်လၢပုၤတၢ်ဒီးဘးဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်အသိး(၁ ကရံၣ်. ၁၀:၁၃) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတနီၤနီၤ **နပၤအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်**တန့ၢ်ဘၣ်(၅:၁၄ လၢဟ့ၣ်လုးအကျိၣ်န့ၣ် *ataktos*) - မ့ၢ် သးအတၢ်ကတိၤတဖျၢၣ်လၢ ပုၤသးဖိတဂၤလၢ တအိၣ်လအလီၢ်အကျဲ, အတဒိကန့ၣ်တၢ်ဘၣ်, ဒီး တဆိၣ်လီၤအသး လၢပုၤခိၣ်ပုၤန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဖီလၢဘၣ်. ပုၤတဂၤလၢလၢလၢ **အတမၤလၢထီၣ်ပဲၤထီၣ် အမူအဒါဘၣ်**(အ့ၤ. ၄:၁၆).
- ပကဘၣ်**ဆိးသီဒီးကွၢ်တၢ်**(၅:၆) န့ၣ် မ့ၢ် နမၤတၢ်လၢ နလီၢ်နကျဲဒၣ်နဲ(ရိ. ၁၂:၃), သူဝဲ နသးစီဆုံအတၢ်လၢ(၁ ကရံၣ်. ၁၂:၄-၇; ရိ. ၁၂:၆), မၤဘျၣ်နကျိၣ်နစ့ လၢသ့ၣ်လၢသး(၁ ကရံၣ်. ၁၆:၂; ၂ ကရံၣ်. ၉:၆-၁၅), ဒီး ဆိၣ်ထွဲ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်နၢ်အတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲ(၅:၁၂-၁၃; ၁ တံၤ. ၅:၁၇-၁၈).

၂. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တဖၣ် အမူအဒါအခိၣ်ကျၢၢ်တဖၣ်(ပုၤကွၢ်သိဖိ)

- **မၤတၢ်-** ပုၤလၢအမၤတၢ်လၢသုကျါ(၅:၁၂)လၢဟ့ၣ်လုးအကျိၣ်န့ၣ် *kopaiō*, **မၤတုၤလၢတၢ်ဘျးသး**(၂:၉) လၢစံၣ်တဲာ်တဲလီၤတၢ်သးခုအကစီၣ်(၂ တံၤ. ၄:၅), မၤထွဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ(၂ တံၤ. ၄:၂; တံတူၤ ၁:၉) သိၣ်က့ၤသီက့ၤတၢ်ဒီး ဟ့ၣ်ပလီၢ်တၢ်(ကလိး. ၁:၂၈; ၁ ကရံၣ်. ၄:၁၄), ဒီး ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်(၂ တံၤ. ၃:၁၆-၄:၅).
- **မၤတၢ်လၢတၢ်စိတၢ်ကမိၢ်-** **လၢသုဖိခိၣ်လၢကစၢ်အပူၤ**(၅:၁၂; ဧ. ၁၃:၇, ၁၇). လၢခရံၣ်အဖီလၢန့ၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်လၢအအဲၣ်ထူအဲၣ်ယွၤန့ၣ် **မၤယွၤအတၢ်ဒီးဆူၣ်ဝဲအပုၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ**(လၢဟ့ၣ်လုးအကျိၣ်န့ၣ် *proistemi* ၁ ကရံၣ်. ၁၁:၁; ၁ ပုၣ်. ၅:၂-၄).
- **သိၣ်လိသီလိတၢ်-** ပုၤလၢ**အသိၣ်လိသီလိနၢ်**(၅:၁၂; လၢဟ့ၣ်လုးအကျိၣ်န့ၣ် *noutheto*) သိၣ်လိသီလိနၢ်ဒီး**ဘိဘၣ်က့ၤနၢ်**(၁ ကရံၣ်. ၄:၁၄; ကလိး. ၁:၂၈; ၂ တံၤ. ၂:၂၄-၂၆).

၃. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိ အမူအဒါ အခိၣ်ကျၢၢ်တဖၣ်(သိသ့ၣ်တဖၣ်)

- **သ့ၣ်ညါဆၢက့ၤတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်-** နကဘၣ်သ့ၣ်ညါ နခိၣ်နနၢ်လၢအအဲၣ်ထူအဲၣ်ယွၤ(၅:၁၂)- လၢဟ့ၣ်လုးအကျိၣ်န့ၣ် *oida*) **သ့ၣ်ညါတၢ်ခိဖျိအတၢ်လဲၤခိဖျိသ့ၣ်တဖၣ်**(မးသဲ ၇:၁၁). **ဘၣ်မနုၤအယိလဲၣ်?** မ့ၢ်လၢ ပတံၤသကိးလၢခရံၣ်ပုၤလၢပအဲၣ်အိၣ်န့ၣ်, အါတက့ၢ် ပတစံၣ်ညီၣ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ် ဒီး အါတက့ၢ် ပကဆိၣ်ထွဲအိၣ်န့ၣ်လီၤ(၁ တံၤ. ၅:၁၇-၁၈; ၁ ကရံၣ်. ၉:၁၄).
- **တၢ်အဲၣ်ဒီးတၢ်ဟံကဲလိာ်သးန့ၣ် အကတၢ်ကတၢ်တအိၣ်ဘၣ်-** **ဟံဒိၣ်အိၣ်လၢတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံအပူၤ** (၅:၁၃). **ဟံဒိၣ်** န့ၣ် မ့ၢ်လၢကဆိမိၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်. **ဒိၣ်မး** အခိပညီမ့ၢ် လၢတၢ်ခဲလၢာ်အဖီခိၣ်အပူၤ. **အယိဒီး, ဟံကဲအဝဲသ့ၣ်ဒီး အဲၣ်အဝဲသ့ၣ် တဘိယုာ်ဃီ**(လၢဟ့ၣ်လုးအကျိၣ် *agape* တၢ်အဲၣ်လၢအလုာ်ထီၣ်အသး). **ဘၣ်မနုၤအယိလဲၣ်?** **လၢအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအယိလီၤ**(၅:၁၃). အဝဲသ့ၣ်လုာ်အိၣ်လုာ်အိၣ်န့ၣ်သးစီဆုံလၢ ကစၢ်ယွၤကလုာ်ကထါ(၂:၁၃; ယိဟ့ၣ် ၂:၁၅-၁၇; ယံးရ. ၁၅:၁၆; မးသဲ ၄:၄). ဆိကမိၣ် ဘၣ်ဃးပုၤကလၢတံဖိသ့ၣ်တဖၣ် အဝဲသ့ၣ် ဟံဒိၣ်ဟံကဲ စီပီလုးဒိၣ်မး(ကလၢ. ၄:၁၄-၁၅).
- **ဟံလီၤနသး, ဆိၣ်လီၤနသး- အိၣ်ယုာ်လိာ်ဖိးလိာ်သုသး**သကိးသကိး(၅:၁၃). အဘၣ်ဃးဒီး ပုၤဟံတၢ်ခဲသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ထွဲလိာ်အသးဒီး အဝဲသ့ၣ်အခိၣ်အနၢ်ဒဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. **ဆိၣ်လီၤသး, ဟံလီၤသး**(ဧ. ၁၃:၇, ၁၇).